

Og forsøgte vi i grunden ikke det samme, da Anden Verdenskrig brød ud? Kun fordi Hitler ønskede det anderledes, blev vi en brik i krigsspillet, og kun fordi modige mænd og kvinder i modstandsbevægelsen gjorde oprør, endte vi efter krigen på den rigtige side. Anden Verdenskrig viste, at Danmark er afhængig af Europa. Brænder Europa, går det også galt for os.

Dette ændrede dansk politik. Vor tilslutning til NATO viste, at vi turde tage sikkerhedspolitisk stilling. Tilslutningen til EF i 1972 bragte os ind i det politiske fællesskab. Det Europæiske Fællesskab blev jo netop skabt, fordi kloge mennesker rundt om i Europas hovedstæder spurgte sig selv: Kan det være rigtigt, at Europas gave til verden i dette århundrede har været millioner af døde og lemlæstede? Kan Europas modsætninger og problemer ikke løses på en mere rimelig måde? Kan man ikke binde Europas lande så tæt til hinanden, at de er nødt til at tale sammen i stedet for at slås?

Det Europæiske Fællesskab blev skabt for at skabe fred og stabilitet i Europa. Man så de problemer, der havde ført til krigene: dårlig økonomi, svage demokratier og fanatisk nationalisme. Derfor gik arbejdet ud på at sikre en økonomisk fremgang, at styrke Europas demokratier og at skabe en europæisk forståelse på tværs af grænserne. Disse mål var politiske mål. Det Europæiske Fællesskab er et politisk projekt. Man valgte frihandel og det indre marked som et af midlerne til at nå denne fælles forståelse, men handelen var et middel, ikke et mål.

Derfor er det forkert, når nogle hævder, at man blot ved at blive i det indre marked kan leve op til den europæiske idé. Det indre marked er kun en del af projektet. Hovedmålet er at skabe et samarbejdende Europa, hvor de store ikke kan spille bold med de små, og hvor opståede modsætningsforhold ikke gennem forskellige alliancer fører til krige.

Man kan sige meget negativt om den manglende europæiske indsats i krigen i Eksjugoslavien, men en sejr er det dog, at Sarajevo ikke for anden gang i dette århundrede skulle føre vor verden ud i en storkrig.

Maastrichttraktaten var et skridt i retning af den politiske opbygning af Europa. CD støttede denne traktat. Amsterdamtraktaten er et nødvendigt skridt videre. Man kan godt drømme om, at man havde løst endnu flere problemer i den nye traktat, end tilfældet er. Men den er et skridt videre.

Amsterdamtraktaten er en mere åben, en mere effektiv og en bedre traktat end Maastrichttraktaten. Man får mulighed for en mere effektiv indsats mod international kriminalitet. Man får en styrkelse af nærhedsprincippet, selv om CD gerne havde taget skridtet fuldt ud og havde fået lavet klare regler for EU's ansvarsområde.

Man får styrket miljøindsatsen; man får understreget beskæftigelsespolitikken. Amsterdamtraktaten er måske ikke det kæmpe skridt fremad, som nogle kunne håbe på, men det er et nødvendigt skridt videre for at sikre det fredelige Europa. For Det Europæiske Fællesskab skabte jo freden i Vesteuropa. I en meget vanskelig tid med et delt Europa sikrede det økonomisk velfærd, dets demokratier og den fælleseuropæiske ansvarlighed.

Med Berlinmurens fald i 1989 blev der pludselig mulighed for også at skabe et helt Europa. De gamle diktaturer mod øst faldt. Men de nye demokratier havde det ikke let. De stod i virkeligheden i nøjagtig samme situation, som Vesteuropa gjorde efter Anden Verdenskrig. De nye demokratier var svage, for mange af dem havde været uden demokratiske traditioner i en lang periode. Deres økonomi var kørt helt ned, og nationalismen stak frem sted efter sted, mest voldsomt i Eksjugoslavien og i Rusland, men også en række andre steder.

Ligesom et samfund ikke kan være stabilt, hvis der er store sociale, økonomiske og politiske forskelle fra landsdel til landsdel, så kan et kontinent det heller ikke. Der må ske en højnelse af det økonomiske og sociale niveau i de nye demokratier.

Alternativet er enten massive folkevandringer eller fanatiske politikeres sejr på naboers bekostning, og de nye demokratier må opleve sig selv som politiske medspillere i det fælles projekt: et stabilt Europa. Derfor har de søgt optagelse i EU, og derfor skal de med. En udvidelse af EU er vor garanti for en fredelig fremtid. Det er kun EU, der kan give svaret på internationale problemer. Europas stabilitet er også vor stabilitet. Europas sikkerhed er også vor sikkerhed.

Amsterdamtraktaten er en forudsætning for denne udvidelse. Man skal ikke skjule, at der rundt om i EU er forskellig vægtning af udvidelsen mod øst. Middelhavslandene prioriterer klart Nordafrika højt. Det er deres sikkerhedsproblem. Men i Danmark er det altafgørende, at der fortsat er stabile og velstillede lande i Øst-